

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

264. Ad quæ sine dispensatione promoveri possint illegitimi religiosi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

jurisdictionem spiritualem ordinariam (secus est de habentibus Superioritatem, & potestatem solum delegatam, & ad arbitrium Ordinarii Superioris amovibilem, Suar. de relig. c. 5, num. 12. Sanch. l. 5, in decal. c. 5, n. 56. Peyr. loc. cit. n. 135.) qualia officia sunt Abbatis, Generalis, Provincialis, ordinarii Superiores locales, sive vocetur Prior, sive Guardianus, sive Praepositus, sive Rector. Sixtus V. in cir. bulla, Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 6. nu. 12. Mirand. 10. 2. q. 23. a. 8. n. 8. Lambert. de jure par. p. 1. l. 2. q. 7. a. 11, n. 14. Pass. loc. cit. n. 154. Peyr. loc. cit. n. 153. Extendendumque hoc ad officium Parochi Ecclesiae Regularis, ita ut religiofus illegitimus nequeat esse illius parochus. c. ut filii, & c. propofuit. de filiis presbyt. ordinand. V. non ord. Rebuff. in praxi benef. tit. de dispens. super nar. nu. 68. Peyr. loc. cit. Pass. n. 156. Item ad officium diffinitorum, utpote importans cum aliqua dignitate jurisdictionem aliquam (saltem dum sunt in actuali diffinitorio, quod sufficit Pass. n. 157.) dum nimirum diffinitores capituli Generalis vel Provincialis leges conduunt, Praelatos inferiores instituunt, errantes puniunt &c. Peyr. & Pass. ll. cit. contra Sanch. in sum. l. 6. c. 18. n. 66. & Sigism. à Bonon. dub. 69. n. 3. secus est de discretis, procuratoribus ad Capitulum Generale pure electoribus. Pass. loc. cit. Item ad officium visitatoris, & Commissarii missi à Generali vel provinciali, & Vicarii provincialis, saltem hoc absente à provincia, eò quòd licet jurisdictionem solum delegatam habeant, possintque re integrà ad nutum Superioris delegantis amoveri, sit tamen superior potestate ordinarià Superiorum localium Sylv. V. Praelatus, n. 3. Mirand. Rodriq. &c. apud Pass. nu. 159. qui tamen idipsum negare potius videtur. Item ad eos, qui solum ad interim pro tempore vacantiae statuuntur Superiores ordinarii. Unde etiam illegitimus esse non poterit Vicarius Capitularis in vacantia Episcopatus; eò quòd potestas ordinaria sit de genere perpetuorum, & superior Ordinarius non sit ad nutum amovibilis, sed duret per se usque ad terminum à jure statutum Pass. n. 160. contra Sylv. loc. cit. & Rodriq. p. 1. q. 13. n. 20. id negantes, eò quòd hac Superioritas sit transiens, & per se temporalis, cum tamen ad officium, ad quod eligi nequit illegitimus, requiratur, ut per se loquendo, & spectato jure communi sit perpetuum. Argumento. c. constitutus. de filiis presb. quales adhuc sunt Prioratus, Rectoratus etiam per accidens & ex speciali jure non sint perpetui, sed duret fere ad triennium tantum. Item ad confessarios Monialium, si habeant simul jurisdictionem externam, & verè sint Ordinarii, & superiores locales illarum. Mirand. & Pass. ll. cit. Item ad Vicariatum generalem Episcopi, cum is sit dignitas, & quidem extra ordinem cum auctoritate judicis Ordinarii, etiam supra superiores Ordinarios, nempe parochos, Sanch. in decal. loc. cit. nu. 16. Majol. de irreg. l. 1. c. 10. n. 3. Sayr. loc. cit. c. 1. num. 3. Peyr. loc. cit. q. 2. c. 5. n. 135. Barb. ad c. 1. de filiis presb. n. 8. & ita quidem, ut per Superiores regulares in hoc religiofus dispensari nequeat Sanch. Rodriq. ll. cit. Item ad munus Abbatissae, & Priorissae cit. c. 1. Lott. l. 2. q. 48. n. 214. (ubi etiam ex Felin. in c. meminimus. de accusat. n. 4. quod in ordine ad hoc cum tali illegitima dispensare nequeat Episcopus.) Suar. de relig. loc. cit. & de Cens. loc. cit. f. 5. num. 15. Sanch. in decal. l. 3. c. 5. num. 19. Navar. in man. c. 27. n. 201. Barb. ad cir. c. 1. n. 7. Fagn. in c. ut filii, de

filiis presbyterorum à n. 38. & seq. etiam fuscè diluens objecta in contrarium Gl. Jo. And. & Arch. in c. indemnitate. cont. Rodriq. loc. cit. n. 11. & Mirand. tr. de Monial. q. 6. a. 3. malè citantem pro se Felin. & plures alios; habent enim tales verè Prælaturam, & dignitatem. c. indemnitate. de Elect. in 6. & ibi Gemin. not. 3. Bartol. in l. 1. c. de dignitatibus. num. 43. Bald. in l. femina. ff. de reg. juris. n. 10. & alii apud Fagn. loc. cit. num. 38. Et licet textus juris citetur verbis masculini generis dicendo: filii presbyterorum, & ceteri nati ex fornicatione: comprehenduntur tamen & femina; in dispositione enim legis masculinum respicit femininum. l. ff. de reg. juris. Decius ibid. n. 108. quod locum habet, etiam si materia sit odiosa & penalis Cynus & Odofrid. in l. quicumque de servis fugitivis. Decius loc. cit. & alii apud Fagn. loc. cit. n. 40. Masculinum enim prolatum à Canone puniente crimina (uti in presente jura puniunt crimen parentum in filio illegitimo Gl. in c. fin. in 6.) feminas comprehendit Fagn. n. 47. Et ubi materia æquè convenit mulieribus, ac viris, monachorum nomine veniunt etiam Moniales. Decius loc. cit. n. 10. Fagn. nu. 41. praesertim, dum eadem est ratio, uti est in presente, nempe suspicio imitationis paternæ, incontinentiæ, quæ major est in femina Fagn. n. 43. usque ad 46. Denique ad ea munia & officia regularium, si quæ fortè ex instituto hujus vel illius ordinis illegitimos arceant, de quo vide Pass. loc. cit. num. 160. & 161.

Questio 264. Ad quæ sine dispensatione promoveri possint religiosi illegitimi?

1. Respondeo primò: ad ordines sacros. c. ut filii. de fil. presb. Barb. ibid. n. 2. Peyr. loc. cit. n. 133. Sanch. in sum. l. 5. c. 5. n. 9. Azor. loc. cit. c. 3. q. 1. & alii cum communi. Nec obstat motus proprius Sixti V. in quo reddendo illegitimos inhabiles ad ingressum in Religionem, videtur derogasse huic religiosorum privilegio; nam hoc iterum reduxit ad terminos juris communis & antiqui Gregor. XIV. in Constit. circumspicte. de anno 1591. statuendo, ut qualescunque illegitimi ad habitum & professionem religiosam admitti possint. Fagn. ad c. ut filii. de fil. presb. n. 18. vide Suar. de Cens. loc. cit. Pass. n. 146. Porro intelligendum hoc ita, ut non per solam habitus religiosi susceptionem, multò minus per educationem in religione, ut voluit Rodriq. loc. cit. sed per professionem (aut etiam per vota simplicia in societate emissa post biennium Novitiatus Suar. loc. cit.) tollatur hæc inhabilitas ad Ordines sacros. Franc. & Barb. in cir. c. 1. Navar. Sanch. Suar. Azor. ll. cit. & alii apud Pass. n. 147. Extendendum autem ita, ut si valide professus dein ejiciatur vel dimittatur, etiam in perpetuum, ex Ordine, possit absque ulla alia dispensatione in susceptis Ordinibus ministrare (quod verum est, etiam ante professionem talis illegitimè Ordines suscepisset. Barb. loc. cit. Pass. nu. 149. citans Sanctarell. Variar. resol. q. 39. nu. 2.) aut necdum susceptos suscipere. Sanch. in sum. loc. cit. Suar. de Cens. loc. cit. f. 5. Barb. loc. cit.

2. Respondeo secundò: promoveri quoque possunt de jure communi (quidquid sit de statutis aliorum Ordinum, de quo vide Pass. loc. cit. c. 25. num. 160. & 161.) ad officia Vicarii localium superiorum Ordinariorum, Magistri Novitiorum, economi, sacrista, lectoris, Prædicatoris, etiam Generalis,

ralis, Magistri in Theologia Peyr. *loc. cit.* Nav. l. 1. conf. 6. de fil. presb. Sylv. V. Pralatus q. 3. quin & ad Gradum Doctorem in Theologia. Pass. *loc. cit.* quia nec propriè est dignitas, Bald. in l. ex eo. de mil. testam. nec personatus, quia dignitas & personatus debent esse beneficia Ecclesiastica Pass. *ibid.* nec jurisdictionem ullam importat,

Questio 265. Num hæcenus dicta de inhabilitate illegitimos tam secularium, quam regularium applicanda quoque sint dubie illegitimis?

Respondeo primò: negativè quoad illos, de quorum legitimitate dubitatur ex eo, quòd nesciatur eorum pater & mater, ut sunt communiter secretè expositi Barb. de off. Episc. alleg. 1. n. 152. Menoch. de præsump. l. 6. c. 54. nu. 10. Mascard. de prob. concl. 799. Peyr. *loc. cit.* n. 136. Pass. n. 168. Castrop. t. 2. tr. 13. d. 4. §. 1. n. 9. Dian. p. 4. tr. 2. resol. 58. Salas p. 2. tr. 8. d. unica. f. 24. n. 246. Sayr. *loc. cit.* c. 10. num. 39. Pont. de matr. l. 11. c. 9. omnesque illi, qui in genere tenent, nullum esse censendum irregularem in dubio facti extra casum homicidii. contra Majol. de irreg. *loc. cit.* l. 1. c. 11. num. 1. Ugol. de off. Ep. c. 44. §. 7. Paxjord. l. 10. *loc. cit.* 18. num. 30. Garc. p. 7. c. 1. n. 9. Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 4. qui tamen se è omnes asserunt responsionem nostram esse probabilem, idque solum videntur velle, tutius esse, tales expositos petere dispensationem, quam etiam in hoc casu concedere posse Episcopum, tenet Suar. contra Paxjord. apud Pass. Ratio responsionis est primò, quia nemo dicendus est irregularis, nisi de quo jus id exprimat, uti id non facit de ejusmodi expositis, quin potiùs contrarium innuit, dum in dubio onus probandi aliquem esse illegitimum rejicit in oppositum *c. lator. & c. pervenit. qui fil. sint leg.* Secundò quia in dubio sumenda est conjectura, quæ delictum excludit, tales autem haberi nequeunt illegitimi, nisi supponatur delictum parentum. Tertio, quia in præjudicium innocentis non licet in dubio conjecturam sumere ab eo, quod verisimilius est, & plerumque inest. Sed neque in contrarium facit, quòd parentes talium propter id ipsum, quod exponant filios, censeantur infames; nam propterea innocens non est infamis, quòd parentes illius, exponendo illum, redditi sint infames. Neque *l. vulgo concepti. ff. de statu hominum & c.* habens illos pro spuris, qui patrem certum demonstrare nequeunt; cum loquatur de casu, in quo certa est mater, & incertus pater. Porro idem dicendum de eo, de cujus legitimitate dubitatur, quia mulier asserit, eum non ex se genitum, sed supposititium esse, dum is habitus aliàs ab ea secundum famam publicam, ut verus naturalis filius, & ipse habuit eam ut veram matrem; non enim tunc tenetur is credere se illegitimum, quidquid in contrarium asserat Suar. *loc. cit.* n. 8. ex eo, quòd mater non præsumatur negare verum filium, quamdiu aliunde non constat de odio illius erga illum, vel amore nimio erga alium; sufficit enim hoc odium, & hunc amorem posse adesse; nec ad extirbandum aliquem ex possessione filiationis habitæ per annos sufficit unius mulieris dictum Pass. num. 176.

2. Respondeo secundò: negativè quoque de iis, quorum mater ejusque verum conjugium certum est; non enim tenetur filius credere se illegitimum,

etsi mater etiam in mortis articulo juret se filium concepisse ex adulterio, quia est tantum unicus testis patiens exceptionem muliebri conditionis & infamiae, nemo autem ex uno teste, etiam accedente fama potest judicari illegitimus. Rota coram Puteo *decis.* 77. num. 8. l. 2. ex Bald. & Decio apud Pass. n. 170. imò si insuper constet de adulterio matris, quin etiam peperisse eam extra domum mariti in loco suspecto, modò ea tempore conceptionis cohabitaverit marito non inepto ad generandum; nescit enim ipsa ex cujus commixtione conceperit, & quamdiu filius potuit generari ex marito, præsumitur generatus ab illo *l. miles. ff. de adult.* Navar. *loc. cit.* Less. de just. l. 2. c. 10. dub. 7. n. 51. Peyr. *loc. cit.* c. 5. n. 159. Laym. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 14. n. 1. Menoch. de arb. centur. 1. c. 89. n. 28. Mantica de conject. ult. volunt. l. 2. tit. 14. n. 87. imò si insuper testetur maritus se tempore conceptionis abstinuisse ab uxore, nisi id prober, vel propter absentiam, infirmitatem, vel quid simile. *l. filium. ff. de his, qui sunt sui vel alieni jur.* Abb. in *c. per tuas. de probat. num. 3.* cui consentit Pass. *loc. cit.* n. 175. præsumitur enim filius, qui de alicujus uxore est genitus. Navar. *consil.* 1. nu. 5. de fil. presb. vide Menoch. *loc. cit.* & ita quidem, ut simul prober matrem extra illud tempus ex se non potuisse concipere, quod difficile erit, cum signa prægnantiæ ab initio valde incerta sint, & de iis marito constare non possit, nisi ex relatione uxoris, & tempus, quo proles gestatur in utero valde diversum sit, possintque esse aliquando menses septem, aliquando duodecim, & quatuordecim; Nec hucusque dictis obstat *c. transmissa, qui fil. sint leg.* dum enim ibi dicitur, standum esse dictis patris & matris, nisi aliunde contrarium constet, controversia non erat de filio, quem natum esse ex tali muliere certum est, sed de cujus ipsa nativitate incertum erat. Pass. n. 176. Quòd si tamen testimonium patris & matris talibus fulciretur circumstantiis, & administris ipsi filio notis, etsi ea coram iudice probari non possent, ut cogere filium ad credendum in conscientia, se esse illegitimum, teneretur is se habere ut illegitimum Suar. de cens. d. 50. f. 4. Covar. l. 2. p. 4. c. 8. §. 3. num. 2.

3. Respondeo tertio: negativè quoque quoad eos, quorum pater & mater certi sunt, & tantum incertum est, num sint, vel tempore conceptionis filii fuerint veri conjuges, ex eo, quòd postmodum detecto impedimento dubitetur de eorum bona fide habita tempore conceptionis, vel etiam quod dubitetur de ipsa substantia matrimonii, quia peregrini sunt, vel quòd parentes ipsi fateantur se non esse vel fuisse veros conjuges. Nam quoad primum ad habendum aliquem pro illegitimo, non sufficit matrimonium inter parentes fuisse nullum, sed requiritur fuisse quoque contractum mala fide; mala fides autem non præsumitur, nisi probetur arg. *c. pervenit. ibi Abb. n. 1.* Covar. *loc. cit.* n. 1. Sed nec ad hoc, ut filius in conscientia teneatur se habere pro illegitimo, sufficit confessio, etiam ultronea utriusque parentis, cum delinquentium confessio valeat contra illos, non autem contra tertium innocentem, nisi sit administrata externis iudiciis Pass. nu. 179. contra Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 10. Quoad secundum ex eo, quòd parentes sint peregrini & ignoti, non debet in iis præsumi delictum vel fraus (quamvis tales filii, nisi ferant testimonium baptismi, & quòd nati

sunt